

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 9

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Lui Sadoveanu nu-i plăceau oamenii care vorbeau mult. Îi suporta cât îi suporta înverșunat în tăcere și dacă aceștia, la toate semnele lui – tăcere, uitatul pe fereastră, la ceas –, nu-și dădeau seama că au întrecut măsura, le-o spunea în față. Am asistat o dată la o scenă de acest fel plină de pitoresc.

Într-o zi, aflându-mă la Sadoveanu – locuia pe atunci în strada Amiral Negrescu nr. 31 – a venit la dânsul un cunoscut publicist, celebru prin performanțele lui în vorbire. Era în stare să vorbească, fără să obosească, douăzeci și patru de ore în șir, ba poate și mai mult. Sărea de la un subiect la altul cu ușurința cu care o veveriță sare de pe o creangă pe alta. Era un om foarte deștept și foarte cult, dar suferea de boala asta – vorbea prea mult și într-un ritm obositor pentru cel care-l asculta. În privința asta era la antipodul lui Sadoveanu. Și totuși – se știe doar că uneori extremele se atrag – se bucura de prietenia lui Sadoveanu.

Intrând în salonul vast de la parterul casei din strada Amiral Negrescu nr. 31, unde mă aflam împreună cu Sadoveanu și cu Constantin Mitru, cumnatul scriitorului, și unul din cei mai apropiați prieteni ai lui, noul oaspete, mic și pipiriu, se afundă într-un fotoliu și începu să vorbească... Și a vorbit... Și a vorbit... Cred că, dacă nu l-ar fi oprit cineva, ar fi vorbit nouă zile și nouă nopți în șir și tot n-ar fi isprăvit.

La început, vreo jumătate de ceas, Sadoveanu l-a ascultat atent, în tăcere, apoi și-a trimis privirile afară pe fereastră, apoi s-a uitat la ceas, o dată, de două ori. Constantin Mitru s-a ridicat de câteva ori, a răspuns la telefon, a ieșit de câteva ori pe ușă și o dată a lipsit atât de mult, încât cred că a fost până în oraș după ceva cumpărături... Când s-a întors, omul nostru tot mai vorbea...

Eu, din fotoliul în care stăteam, mă uitam când la el, când la Sadoveanu și nu mă miram atât de performanța lui în vorbire, cât de răbdarea marelui scriitor de a-l asculta.

Dar, cum toate au o limită, a avut-o și această răbdare. La un moment dat, când omul nostru era stăpânit ca de un delir al vorbirii, Sadoveanu a ridicat mâna și l-a oprit zicându-i: „Gata! Lasă-mă! M-ai obosit!”

Firul vorbirii s-a rupt brusc. Omul nostru, mic și pipiriu de felul lui, s-a făcut și mai mic, de părea un copil în brațele fotoliului larg, apoi, ca aruncat de arcurile acestuia, a sărit în picioare. I-a zis lui Sadoveanu, fără să se arate supărat: „Dacă v-am obosit, plec... — Poți să mai șezi, da' vorbește mai puțin și în alt tempo că m-ai obosit... — Nu, lasă, maestre, plec... că mi-am adus aminte că la unsprezece trebuia să fiu undeva și-i douăsprezece și jumătate... Plec, dar mai vin eu... — Bine, să mai vii!”, i-a zis Sadoveanu zâmbind, întinzându-i mâna cu prietenie.

După ce mi-a strâns și mie mâna, omul nostru a pornit și a ieșit aproape fugind, ca să ajungă „la timp” în locul unde trebuia să fie cu un ceas și jumătate mai devreme.

Mihail Șerban, *Amintiri*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în stare* și al cuvântului *oaspete*. **6 puncte**
2. Menționează două indicii prin care Sadoveanu le sugera celorlalți că vorbesc prea mult, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea lui Sadoveanu în momentul plecării publicistului, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care publicistul se oprește brusc din vorbit. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o stare manifestată de Constantin Mitru în timp ce vorbește prietenul lui Sadoveanu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă vorbitul excesiv este sau nu o dovadă de impolitețe, raportându-te atât la informațiile din textul *Amintiri* de Mihail Șerban, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Tăcură amândoi câteva clipe fără să se privească. Simțeau amândoi că-i desparte un zid și că nu se vor putea înțelege [...].

Apoi se despărțiră ca doi străini. Își dădură mâna, își urară noroc, iar David îi zise la revedere [...], ca și când ar fi vorbit cu oricare din camarazii ceilalți, cei de care sufletul său nu era legat prin nicio fibră. Rămase pe loc și se uită lung în urma lui Oprisor, care mergea cu capul sus, legănându-și puțin corpul și tăind aerul cu o cravașă* moale, foarte liniștit și nepăsător. Privindu-l, David se pomeni că-l invidiază.

„Iată un om fericit care știe ce are să facă!” se gândi dânsul, trecându-i prin creieri, ca o fulgerare năprasnică, toate frământările și chinurile care pe dânsul îl făceau să nu știe ce are de făcut.

Liviu Rebreanu, *Catastrofa*

*cravașă – vargă elastică din piele, folosită la călărie pentru îndemnarea calului la alergat sau la mers

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text dramatic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două scene/secvențe comentate;
- analiza a două componente de structură și/sau de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, modalități de caracterizare, notațiile autorului, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.